

Μελέτη απορρόφησης αποφοίτων του Α.Π.Θ. στην αγορά εργασίας

Επιστημονικός Κλάδος: Ηλεκτρολόγοι
Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών

Ιδρυματικά Υπεύθυνη Γραφείου Διασύνδεσης Α.Π.Θ.:

Νόρμα Βαβάτση - Χριστάκη, καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής

Ερευνητής: Δρ. Χρήστος Ε. Γεωργίου

Εισαγωγή

1.1. Στόχος της έρευνας

Η έρευνα για την απορρόφηση των αποφοίτων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στην αγορά εργασίας διεξήχθη από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΑΠΘ το ακαδημαϊκό έτος 2011-12, με την αμέριστη συμπαράσταση και υποστήριξη των Πρυτανικών Αρχών του Ιδρύματος. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με βάση κοινή μεθοδολογία (δείγμα, ερωτηματολόγιο, εννοιολογικό πλαίσιο & οδηγός ερωτηματολογίου) που επεξεργάστηκε η Οριζόντια Δράση Υποστήριξης των Γραφείων Διασύνδεσης των Ελληνικών ΑΕΙ για όλα τα Πανεπιστήμια της χώρας (Καραμεσίνη, 2008). Η τελική διαμόρφωση της κοινής μεθοδολογίας έγινε κατόπιν συνεργασίας της Οριζόντιας Δράσης με τα Γραφεία Διασύνδεσης των Πανεπιστημίων.

Γενικός σκοπός της έρευνας ήταν η καταγραφή της κατάστασης και του είδους της απασχόλησης του συνόλου των αποφοίτων του Ιδρύματος καθώς και η διερεύνηση των τρόπων ένταξής τους στην απασχόληση. Ειδικότερα, στόχος της μελέτης ήταν να διερευνηθεί: α) ο βαθμός ένταξης των αποφοίτων στην απασχόληση, β) η ποιότητα της ένταξης, δηλαδή τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της απασχόλησης όσων εργάζονται και γ) η διαδικασία μετάβασης από την εκπαίδευση στην απασχόληση.

1.2. Μεθοδολογία της έρευνας

Προκειμένου να διερευνηθούν τα παραπάνω ειδικά πεδία-αντικείμενα διερεύνησης της μελέτης, σχεδιάστηκε ένα 14σέλιδο ερωτηματολόγιο. Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε ερωτήσεις σχετικά με: α) τις σπουδές, β) την κατάσταση απασχόλησης των αποφοίτων σήμερα, γ) το ιστορικό απασχόλησης ή ανεργίας των αποφοίτων και δ) την επιθυμητή εργασία.

Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η τηλεφωνική συνέντευξη από εκπαιδευμένους στο ερωτηματολόγιο συνεντευκτές. Η τηλεφωνική συνέντευξη προτιμήθηκε έναντι της ταχυδρομικής αποστολής του ερωτηματολογίου, καθώς το ποσοστό ανταπόκρισης του πληθυσμού θα ήταν με τον τρόπο αυτό μεγαλύτερο. Οι τηλεφωνικές συνεντεύξεις διεξήχθησαν από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΑΠΘ και ολοκληρώθηκαν το διάστημα Ιανουάριος – Ιούνιος 2011.

Στη συνέχεια, τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια καταχωρήθηκαν σε ειδικό λογισμικό σε Η/Υ, προκειμένου να γίνει η στατιστική επεξεργασία των δεδομένων. Για την επεξεργασία των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήθηκε το Στατιστικό Πακέτο για τις Κοινωνικές Επιστήμες (Statistical Package for Social Sciences, S.P.S.S.). Για την επεξεργασία των δεδομένων χρησιμοποιήθηκαν α) η περιγραφική στατιστική με σχετικές συχνότητες (ποσοστά) και β) ο έλεγχος του χ^2 προκειμένου να διαπιστωθεί η επίδραση των ανεξάρτητων μεταβλητών του φύλου και του επιστημονικού κλάδου στην κατάσταση απασχόλησης, καθώς και στη διαδικασία μετάβασης των αποφοίτων από τις σπουδές στην αγορά εργασίας.

1.3. Πληθυσμός και δείγμα της έρευνας

Ο πληθυσμός αναφοράς περιελάμβανε το σύνολο των αποφοίτων όλων των Τμημάτων/Σχολών του ΑΠΘ που είχαν απόφοιτους τα ημερολογιακά έτη 2005-06. Με τον τρόπο αυτό μελετήθηκε η ένταξη των «νέων πτυχιούχων» στην αγορά εργασίας, 5 ως 7 χρόνια μετά την αποφοίτηση. Το παραπάνω διάστημα θεωρήθηκε επαρκές για να διερευνηθεί η διαδικασία μετάβασης, αφού ένα μεγάλο μέρος των αποφοίτων εκπληρώνει τη στρατιωτική του θητεία ή/και πραγματοποιεί μεταπτυχιακές σπουδές αμέσως μετά τη λήψη του πτυχίου.

Το δείγμα της έρευνας περιελάμβανε 2.772 αποφοίτους (63,2% γυναίκες και 36,8% άνδρες) των ετών 2005-06, από 39 Τμήματα/Σχολές του ΑΠΘ που συμμετείχαν στην έρευνα. Σύμφωνα με την

κοινή μεθοδολογία της μελέτης, το μέγεθος του δείγματος ανά Τμήμα προέκυψε από τον στατιστικό τύπο: $n' = [SE(p)^2 * P * (1 - P)] / t^2$, με διάστημα εμπιστοσύνης 90%, $P = 30\%$ και διαστημική εκτίμηση $t = 7\%$. $P = 30\%$ σημαίνει ότι η πιθανότητα εμφάνισης ενός χαρακτηριστικού στον πληθυσμό δεν ξεπερνάει το 30% και του αντιθέτου του το 70%. Για καθένα τμήμα μελετήθηκε το σύνολο των αποφοίτων που συμμετείχε στην έρευνα.

2. Επιστημονικός κλάδος: Ηλεκτρολόγοι

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της μελέτης, που αφορούν αποκλειστικά την απορρόφηση των αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών του ΑΠΘ, το οποίο κατηγοριοποιήθηκε κάτω από τον επιστημονικό κλάδο Ηλεκτρολόγοι.

2.1. Γενικά στοιχεία για το δείγμα

Το δείγμα του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών ήταν 87 απόφοιτοι, 69 άνδρες (79,9%) και 18 γυναίκες (20,7%). Το 95,7% των ανδρών αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών είχε εκπληρώσει τη στρατιωτική του θητεία, ενώ μόνον ένα 8% του συνόλου των αποφοίτων (ανδρών και γυναικών) είχε παιδιά τη χρονική στιγμή της έρευνας. Το 37,9% του δείγματος των αποφοίτων αυτών προέρχονταν από τη Θεσσαλονίκη. Γι' αυτό και το 56,1% νοίκιασε διαμέρισμα στη Θεσσαλονίκη κατά τη διάρκεια των σπουδών του.

Για το 39,3% των αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών, το οικογενειακό εισόδημα των γονέων τους φτάνει τις 20.000 ευρώ το χρόνο, για το 32,1% κυμαίνεται από 20.000 έως 30.000 ευρώ, ενώ για το 27,9% ξεπερνά τις 30.000 ευρώ το χρόνο. Επιπλέον, το 13,6% δήλωσε ότι οι γονείς τους αντιμετωπίζουν τις οικογενειακές-οικονομικές υποχρεώσεις τους δύσκολα έως πολύ δύσκολα, το 35,8% ούτε δύσκολα ούτε εύκολα και το 40,7% σχετικά εύκολα.

Στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 1) απεικονίζεται το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων των αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών. Με βάση τις απαντήσεις τους, το μεγαλύτερο ποσοστό των γονέων έχει πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης, ακολουθούν οι γονείς απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης ενώ τρίτοι κατά σειρά έρχονται όσοι έχουν απολυτήριο δημοτικού.

Μεταπτυχιακός τίτλος ή Διδακτορικό	2,3%
Πτυχίο Ανωτάτων Σχολών	55,8%
Πτυχίο Ανώτερης Τεχνολογικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	5,8%
Απολυτήριο Μέσης Εκπαίδευσης	19,8%
Απολυτήριο 3-τάξιας Μέσης Εκπαίδευσης	5,8%
Απολυτήριο Δημοτικού	9,3%
Μερικές τάξεις Δημοτικού	1,2%
Δεν πήγε καθόλου σχολείο	-

2.2. Στοιχεία για τις σπουδές

Στη συνέχεια και στον Πίνακα 2 απεικονίζονται δεδομένα από τις απαντήσεις των αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών σε ερωτήματα σχετικά με τις

προπτυχιακές και μεταπτυχιακές τους σπουδές. Φαίνεται ότι, οι απόφοιτοι του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών, σε ποσοστό 98,9% είχαν το συγκεκριμένο Τμήμα μεταξύ των πρώτων τους επιλογών στις πανελλήνιες εξετάσεις και ενδιαφέρονταν σημαντικά για το επιστημονικό αντικείμενο των σπουδών τους (94,3%). Επίσης, το 69,0% των αποφοίτων δήλωσε ευχαριστημένο έως πολύ ευχαριστημένο από τις προπτυχιακές του σπουδές γενικότερα, δηλαδή από το πρόγραμμα σπουδών, τους διδάσκοντες, τις λειτουργικές υποδομές και τη διοικητική στήριξη του Τμήματος, ανεξάρτητα από το προσωπικό ενδιαφέρον για το επιστημονικό αντικείμενο των σπουδών. Επιπλέον, το 54,8% του δείγματος των αποφοίτων συμμετείχε σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης κατά τη διάρκεια της φοίτησης. Τέλος, το 32,2% αποφοίτων είχε εμπειρία απασχόλησης, κυρίως περιστασιακής (82,2%), κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών (εκτός της πρακτικής).

Πίνακας 2. Στοιχεία για τις σπουδές	Ποσοστό αποφοίτων
Το Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών ήταν μεταξύ των πρώτων 5 επιλογών στις δηλώσεις προτίμησης των πανελλήνιων εξετάσεων	98,9%
Είχαν μεγάλο ενδιαφέρον για το επιστημονικό αντικείμενο των σπουδών	94,3%
Δήλωσαν ευχαριστημένοι έως πολύ ευχαριστημένοι από τις προπτυχιακές σπουδές	69,0%
Συμμετείχαν σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών	54,8%
Είχαν εμπειρία οποιασδήποτε εργασίας κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών (εκτός πρακτικής)	32,2%
Είχαν περιστασιακή απασχόληση κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών	78,6%
Κατέχουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος	94,0%
Παρακολουθούν ή έχουν ήδη ολοκληρώσει μεταπτυχιακές σπουδές	71,3%
Εργάζονταν κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών σπουδών	67,7%
Είχαν συνεχή απασχόληση κατά τη διάρκεια των μεταπτ. σπουδών	50,8%
Είχαν πλήρη απασχόληση κατά τη διάρκεια των μεταπτ. σπουδών	64,3%
Είχαν απασχόληση σχετική με τις μεταπτυχιακές σπουδές	78,6%

Τη χρονική στιγμή της έρευνας, το 94% των αποφοίτων του Τμήματος δήλωσε ότι είχε ήδη αποκτήσει την αντίστοιχη άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, ενώ το 67,7% ότι είχε ήδη ολοκληρώσει ή πραγματοποιούσε μεταπτυχιακές σπουδές. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, το 35,5% των αποφοίτων αποφάσισε να παρακολουθήσει μεταπτυχιακές σπουδές για επιστημονικούς λόγους, το 12,9% για να βρει ευκολότερα εργασία αντίστοιχη των σπουδών του, το 40,3% για να έχει μια καλύτερη επαγγελματική εξέλιξη και το 11,3% για άλλους λόγους. Υψηλό είναι επίσης το ποσοστό αποφοίτων που δήλωσαν ότι εργάζονταν κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών (50,8%), με τη μορφή της συνεχούς (64,3%) και πλήρους απασχόλησης (78,6%). Τέλος, η απασχόληση αυτή φαίνεται ότι ήταν σχετική με τις μεταπτυχιακές σπουδές για το 78,6% των αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών.

2.3. Στοιχεία για την απασχόληση

Οι απόφοιτοι του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών δήλωσαν απασχολούμενοι σε ποσοστό 78,2%, άνεργοι σε ποσοστό 10,3% και μη ενεργοί σε ποσοστό 11,5%.

Από όσους και όσες δήλωσαν απασχολούμενοι, το 98,5% των αποφοίτων του Τμήματος δήλωσε ότι είχε μέχρι σήμερα εμπειρία σημαντικής απασχόλησης, ενώ ίδιο ποσοστό δήλωσε ότι η σημερινή του απασχόληση είναι και σημαντική απασχόληση. Τέλος, το 54,4% δήλωσε ότι η σημερινή του απασχόληση είναι η πρώτη του σημαντική απασχόληση.

Στον Πίνακα 3 απεικονίζεται η μορφή της απασχόλησης, κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, για το σύνολο των απασχολούμενων αποφοίτων. Φαίνεται ότι, οι περισσότεροι απόφοιτοι του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών εργάζονται σήμερα ως μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα, ακολουθούν οι συμβασιούχοι έργου απασχολούμενοι κυρίως σ' έναν εργοδότη του ιδιωτικού τομέα.

Πίνακας 3. Μορφή απασχόλησης	Ποσοστό αποφοίτων
Μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα	38,7%
Μισθωτοί στο δημόσιο τομέα	3,2%
Συμβασιούχοι έργου, απασχολούμενοι κυρίως σ' έναν εργοδότη (ιδιωτικός τομέας)	22,6%
Συμβασιούχοι έργου, απασχολούμενοι κυρίως σ' έναν εργοδότη (δημόσιος τομέας)	16,1%
Αυτοαπασχολούμενοι χωρίς προσωπικό	19,4%
Αυτοαπασχολούμενοι με προσωπικό	-
Βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση	-

Στον Πίνακα 4 απεικονίζονται επιπλέον στοιχεία για την απασχόληση των αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών.

Πίνακας 4. Στοιχεία για την απασχόληση	Ποσοστό Αποφοίτων
Δήλωσαν ευχαριστημένοι έως πολύ ευχαριστημένοι από τη σημερινή τους απασχόληση	77,9%
Ο τόπος της σημερινής απασχόλησης είναι ο ίδιος με τον τόπο κατοικίας των γονέων	58,8%
Η σημερινή απασχόληση βρίσκεται στην πόλη των σπουδών	40,3%
Η σημερινή απασχόληση είναι η πρώτη απασχόληση	34,8%
Η σημερινή απασχόληση είναι η δεύτερη απασχόληση	58,7%

Φαίνεται ότι, σε ποσοστό 77,9%, οι απόφοιτοι δήλωσαν ευχαριστημένοι από τη σημερινή τους απασχόληση, η οποία, ωστόσο, δεν βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη για το 59,7% των αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών ΑΠΘ. Η σημερινή απασχόληση είναι η πρώτη απασχόληση μόνον για το 34,8% των αποφοίτων του Τμήματος (των ετών 2005-06) και η δεύτερη απασχόληση για 58,7%.

Στον Πίνακα 5 απεικονίζεται το διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της σημερινής και της προηγούμενης απασχόλησης ή μεταξύ της σημερινής απασχόλησης και της αποφοίτησης, εφόσον η σημερινή απασχόληση ήταν η πρώτη τους απασχόληση. Προκύπτει ότι, ενώ για το 40,3% των

αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών το διάστημα εύρεσης της σημερινής απασχόλησης δεν ξεπέρασε τον ένα μήνα, για το 19,4% ξεπέρασε τα δύο έτη.

Πίνακας 5. Διάστημα εύρεσης της απασχόλησης	Ποσοστό αποφοίτων
Μέχρι 1 μήνα	40,3%
Από 1 μήνα έως 6 μήνες	16,4%
Από 6 μήνες έως 1 χρόνο	9,0%
Από 1 χρόνο έως 2 χρόνια	13,4%
Πάνω από δύο χρόνια	19,4%
Ξεκίνησε κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών	1,5%

2.4. Στοιχεία για τους μισθωτούς και τους συμβασιούχους έργου

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται δεδομένα που αφορούν τις κατηγορίες των μισθωτών στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, καθώς και τις κατηγορίες των συμβασιούχων έργου που απασχολούνται κυρίως σ' έναν εργοδότη, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημοσίου τομέα. Στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 6) απεικονίζεται ο τρόπος με τον οποίο οι συγκεκριμένες κατηγορίες αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών βρήκαν την απασχόλησή τους. Στο συγκεκριμένο ερώτημα, οι απόφοιτοι μπορούσαν να επιλέξουν μέχρι τρεις απαντήσεις. Προκύπτει ότι, το μεγαλύτερο ποσοστό των αποφοίτων αυτών βρήκε τη σημερινή του απασχόληση από τις αγγελίες στον τύπο ή στο διαδίκτυο, από τους διαγωνισμούς (κυρίως του δημοσίου τομέα) και από τις οικογενειακές ή φιλικές γνωριμίες. Ακολουθούν με μικρότερα ποσοστά όσοι-ες βρήκαν εργασία μέσω της πρακτικής άσκησης, κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών τους σπουδών, από το Γραφείο Διασύνδεσης, κτλ.

Πίνακας 6. Τρόπος εύρεσης εργασίας	Ποσοστό αποφοίτων
Οικογενειακές γνωριμίες/ φίλοι	18,9%
Προηγούμενοι εργοδότες ή συνάδελφοι	0,0%
Συστάσεις καθηγητών	5,7%
Διαγωνισμός	20,8%
Αγγελίες από τον τύπο, διαδίκτυο	39,6%
ΟΑΕΔ	0,0%
Γραφείο Διασύνδεσης	3,8%
Επετηρίδα	1,9%
Άλλο	9,4%

Στον Πίνακα 7 παρουσιάζεται το είδος αυτής της απασχόλησης. Πράγματι, οι περισσότεροι απόφοιτοι του Τμήματος (72,0%) απασχολούνται σε μόνιμες θέσεις εργασίας ως συμβασιούχοι αορίστου χρόνου. Ένα μεγάλο ποσοστό αποφοίτων κατέχει σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου (18%), ενώ λιγότεροι είναι όσοι-ες κατέχουν προσωρινές θέσεις εργασίας με συμβάσεις έργου (8%).

Πίνακας 7. Είδος απασχόλησης	Ποσοστό Αποφοίτων
Σταθερή – σύμβαση αορίστου χρόνου	72,0%
Σταθερή – δημόσιος υπάλληλος	2,0%
Προσωρινή – σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου	18,0%
Προσωρινή – σύμβαση έργου	8,0%

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, η σημερινή απασχόληση είναι πλήρης για το 92,2% των αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών που εργάζονται ως μισθωτοί και ως συμβασιούχοι έργου. Επιπλέον, το 62,5% δήλωσε ότι απασχολείται σε επιχείρηση ή φορέα που απασχολεί πάνω από 50 άτομα ως μισθωτό προσωπικό. Το 73,5% αυτών των αποφοίτων του Τμήματος πιστεύει ότι υπάρχουν θετικές προοπτικές επαγγελματικής εξέλιξης στη σημερινή του απασχόληση, ενώ ένα 40,8% αισθάνεται ότι κινδυνεύει να χάσει την απασχόλησή του στο άμεσο μέλλον. Επίσης, 84% πιστεύει ότι το αντικείμενο της εργασίας του αντιστοιχεί αρκετά έως απόλυτα με τις σπουδές του, ενώ το ποσοστό των αποφοίτων της κατηγορίας αυτής που θεωρεί ότι εργοδότης του θα μπορούσε να προσλάβει έναν απόφοιτο ΤΕΙ για την ίδια θέση και για το αντικείμενο της εργασίας του περιορίζεται στο 18%.

Στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 8) απεικονίζονται οι καθαρές μηνιαίες αποδοχές των μισθωτών και των συμβασιούχων έργου, αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών. Όπως φαίνεται στον Πίνακα, το 4,1% δήλωσε καθαρές μηνιαίες αποδοχές έως 700 ευρώ, το 28,4% από 701-1100 ευρώ, ενώ το 67,5% δήλωσε καθαρές αποδοχές πάνω από 1101 ευρώ το μήνα.

Πίνακας 8. Καθαρές μηνιαίες αποδοχές	Ποσοστό Αποφοίτων
Έως 500 ευρώ	-
501 έως 700 ευρώ	2,3%
701 έως 900 ευρώ	2,3%
901 έως 1100 ευρώ	11,4%
1101 έως 1300 ευρώ	27,3%
1301 ευρώ και πάνω	56,8%

2.5. Στοιχεία για τους αυτοαπασχολούμενους

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται δεδομένα που αφορούν την κατηγορία των αυτοαπασχολούμενων αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών. Το ποσοστό των αποφοίτων που αυτοαπασχολείται φτάνει το 27,9% στο σύνολο των απασχολούμενων πτυχιούχων του Τμήματος (βλ. Πίνακα 3). Στον Πίνακα 9 απεικονίζονται οι βασικές πηγές οικονομικής στήριξης που είχαν οι απόφοιτοι για τη δημιουργία της επιχείρησης. Στο συγκεκριμένο ερώτημα υπήρχε δυνατότητα πολλών επιλογών. Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των αποφοίτων, οι περισσότεροι στηρίχθηκαν οικονομικά πρωτίστως στις προσωπικές τους αποταμιεύσεις και δευτερευόντως ενισχύθηκαν από το οικογενειακό ή το φιλικό τους περιβάλλον.

Πίνακας 9. Πηγές οικονομικής στήριξης	Ποσοστό αποφοίτων
---------------------------------------	-------------------

Οικονομική ενίσχυση από οικογένεια ή φίλους	28,6%
Οικονομική ενίσχυση από τράπεζα	29,7%
Συνέχιση οικογενειακής επιχείρησης	17,6%
Κρατική ενίσχυση ή ευρωπαϊκό πρόγραμμα	34,1%
Δικές μου αποταμιεύσεις	33,0%

2.6. Στοιχεία για τους μη ενεργούς

Το 11,5% των αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών δήλωσε μη ενεργό. Η συγκεκριμένη κατηγορία αποφοίτων δεν ασκούσε αμειβόμενη εργασία, ούτε απλήρωτη βοηθητική εργασία σε οικογενειακή επιχείρηση και δεν αναζητούσε εργασία κατά τη διεξαγωγή της έρευνας. Οι μεταπτυχιακές σπουδές αποτελεί τον κύριο λόγο μη ενεργοποίησης, ενώ ακολουθεί η στρατιωτική θητεία (για τους άνδρες), καθώς και άλλοι λόγοι. Το ένα τρίτο τον μη ενεργών αποφοίτων δηλώνει ότι έχει εργαστεί κατά το παρελθόν, και μάλιστα το σύνολο αυτών έχει εμπειρία σημαντικής απασχόλησης.

2.7. Στοιχεία για την επιθυμητή εργασία

Το 20,8% των αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών δήλωσε ότι θα επιθυμούσε να εργάζεται στο δημόσιο τομέα, το 28,6% ότι θα ήθελε να έχει τη δική του επιχείρηση και μόνον το 50,6% δήλωσε ότι θα ήθελε να εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα. Στον Πίνακα 10 απεικονίζονται τα κριτήρια με τα οποία οι απόφοιτοι του Τμήματος επέλεξαν την επιθυμητή εργασία. Οι ερωτηθέντες μπορούσαν να επιλέξουν έως δύο απαντήσεις. Σύμφωνα με τις απαντήσεις τους, σημαντικότερο κριτήριο για τους περισσότερους θεωρείται η αυτονομία, η ασφάλεια που παρέχει μια θέση εργασίας, ενώ η συμβατότητα της εργασίας με τις υποχρεώσεις της οικογένειας και άλλοι λόγοι.

Πίνακας 10. Κριτήρια επιθυμητής εργασίας	Ποσοστό αποφοίτων
Ασφάλεια	34,7%
Καλές αμοιβές	0,0%
Συμβατό με την οικογένεια	30,7%
Αυτονομία	41,3%
Προοπτικές εξέλιξης	28,0%
Άλλο	34,7%

Τέλος, εξαιρουμένων των αποφοίτων του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών που είχαν ήδη δημιουργήσει τη δική τους επιχείρηση, το 29,7% των αποφοίτων του παραπάνω Τμήματος δήλωσε ότι έχει σκεφθεί ήδη την ίδρυση μιας ατομικής επιχείρησης. Οι λόγοι για τους οποίους το παραπάνω ποσοστό αποφοίτων δεν έχει ξεκινήσει ακόμη την ίδρυση της επιχείρησης αφορούν την έλλειψη του απαραίτητου κεφαλαίου (71,4%), των γνώσεων και της σχετικής πληροφόρησης (23,8%), της σχετικής επαγγελματικής εμπειρίας (19%), ενώ σε μικρότερα ποσοστά η απουσία δικτύου πελατών και η έλλειψη ωριμότητας.